

OTSUS

16.01.2025 nr 5-5/2025-003

Koondumisele nr 44/2024 Nextwood One GmbH / Vika Wood SIA loa andmine

1. Koondumine

27.12.2024 esitas Nextwood One GmbH (Austria registrikood 640076 p) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 20.12.2024 Nextwood One GmbH ja Bergs Timber AB (Rootsi registrikood 556052-2798) osade müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt kavatseb Nextwood One GmbH omandada 100% äriühingu Vika Wood SIA (Läti registrikood 40003241801) osadest.

Tehingu tulemusel omandab Nextwood One GmbH valitseva mõju Vika Wood SIA üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 27.12.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Nextwood One GmbH ja Vika Wood SIA.

Nextwood One GmbH on 2024. aasta novembris asutatud valdusettevõtja, mille üle omab äriühingute HS Timber Industrieinvest GmbH (Austria registrikood 434737w) ja HS Timber Industrieholding GmbH (Austria registrikood 221576y) kaudu valitsevat mõju HS Timber Group GmbH (Austria registrikood 454385p). HS Timber Group GmbH kuulub lõppastmes Evergreen Privatstiftung valitseva mõju alla. Evergreen Privatstiftung (Austria registrikood 159520p) on 1997. aastal Austrias Schweighoferite perekonna asutatud sihtasutus, mis omab osalusi mitmetes äriühingutes, mis tegelevad peamiselt puidutöötlemise, kinnisvara, kaubanduse ja metsanduse valdkonnas. Evergreen Privatstiftungi tegevuseks on tüdarettevõtjate strateegiline juhtimine ja jätkusuutlik edasiarendamine ning innovatsiooni edendamine metsanduses ja puidutööstuses ning muude mittetulunduslike ja heategevuslike eesmärkide

toetamine. [...]

HS Timber Group GmbH kontserniettevõtjad tegelevad puidutöötlemisega, aga ka saematerjali müügiga, metsanduse, bioenergia tootmise ja kinnisvara haldamisega. HS Timber Group GmbH kontsernil on kaheksa tootmisüksust, mis asuvad Rumeenias, Soomes, Argentiinas, Valgevenes ja Saksamaal.

HS Timber Group GmbH kontserni koosseisu kuulub alates 2018. aastast DABG (Dr. Anna Bauthen Gesellschaft). DABG on puidukaubandusettevõtja, mis on üle 35 aasta tegelenud okaspuu saematerjalide turustamisega Lähis-Idas, Põhja- ja Ida-Aafrikas¹.

HS Timber Group GmbH kontserni Eestis teenitud käive pärineb saematerjali ja järeltöödeldud saematerjali müügist. HS Timber Group GmbH kontsernil ei ole Eestis tütarettevõtjaid.

Vika Wood SIA on Lätis registreeritud äriühing, mille tegevus hõlmab saematerjali tootmist ekspordiks. 80% toodangust müüakse välisriikidele ja ülejäänud kodumaiseks müügiks. Saematerjali müüakse ehitus, puidu-, mööblitööstusele. Vika Wood SIA käitleb Lätis asuvat saeveskit, eesmärgiga toota puidust tooteid. Vika Wood SIA Eestis teenitud käive pärineb saematerjali müügist. Vika Wood SIA-l ei ole Eestis tütarettevõtjaid.

3. Õiguslik hinnang

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

¹ <https://hs.at>.

HS Timber Group GmbH kontserni tegeleb Eestis saematerjali müügiga ja järeltöödeldud saematerjali müügiga ning Vika Wood SIA tegeleb Eestis saematerjali müügiga. Seega tekib koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate vahel horisontaalne kattuvus saematerjali müügi osas.

3.2.1. Saematerjali tootmine ja müük

Saematerjal saadakse palke piki kiudu saagides. Saematerjali kasutatakse ehituses, puidu-, mööbli- ja taaratööstuses ning mujal. Puiduliikide alusel eristatakse Eestis peamiselt kuuse-, männi-, kase-, lepa- ja haavapuu saematerjali.² Saematerjali tootmise ja müügi kaubaturgu iseloomustab nõudluse asendatavusega samaväärne pakkumuse asendatavus (enamik saeveskeid pakub laia valikut erinevat saematerjali ning puuliikide või hõõveldatud/hõõveldamata puidu vahetamine/ asendamine ei nõua olulisi investeeringuid)³.

Saematerjali toodang oli Eestis 2023. aastal 2 171 335 m³ Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu andmetel⁴, sama nähtub ka Statistikaameti andmetest⁵. Koondumise teate kohaselt oli HS Timber Group GmbH kontserni 2023. aasta saematerjali koguseline müügiimaht [...] m³, turuosa ligikaudu [0-5]% ja Vika Wood SIA 2023. aastal saematerjali koguseline müügiimaht oli [...]m³, turuosa ligikaudu [0-5]%. Seega koondumise osaliste ühine turuosa jääb alla 10%.

Täiendavalt on koondumise teate esitaja esitanud müügiimahu kohta andmed toetudes Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjon (UNECE) raportile⁶. Mõlemad koondumise osalised tegelevad vaid okaspuust toodetava saematerjali müügiga Eesti turule. Okaspuu saematerjali import Eestisse oli 2023. aastal 884 000 m³. HS Timber Group GmbH kontserni 2023. aasta saematerjali koguseline müügiimaht [...] m³, turuosa ligikaudu [0-5]% ja Vika Wood SIA 2023. aasta saematerjali koguseline müügiimaht oli [...] m³, turuosa ligikaudu [5-10]%. Ka UNECE raportile tuginedes jääb koondumiste osaliste ühine turuosa alla 10%.

Kuivõrd koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude ja geograafilise ulatuse piiritlemine kõnealuse koondumise puhul vajalik.

4. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

² Konkurentsiameti 16.12.2024 otsus nr 5-5/2024-061 OÜ Combiwood / Woodhood Group OÜ / Osatihing Leigola

³ Konkurentsiameti 16.12.2024 otsus nr 5-5/2024-064 Stora Enso Oyj /Junnikkala Oy

⁴ <https://empl.ee/>

⁵ Kättesaadav: <https://andmed.stat.ee/>. Saematerjal; toodetud oma saeveskites ja saeraamidil, v.a puidutöötlemise (hõõveldamise) teenus, metsavarumine

⁶ https://unece.org/sites/default/files/2024-11/Market_Statement_ESTONIA_2024.pdf

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate äritegevus kattub saematerjali tootmisel ja müügil. Koondumise osaliste ühine turuosa jääb oluliselt alla 15% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga. Kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid. Koondumise osaliste suuremad konkurendid on näiteks Stora Enso Eesti AS, aktsiaselts TOFTAN, Combiwood Grupp OÜ, aktsiaselts Viiratsi Saeveski, OÜ Vara Saeveski, aktsiaselts Barrus, Aktsiaselts Laesti ja HOLTTEM AS.

Eelnevat arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et koondumise tulemusena ei muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Koondumise järgselt tegutsevad kaubaturul mitmed konkurendid ning olukord kaubaturul ei anna alust arvata, et koondumise osaliste positsioon võimaldaks neil tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Samuti ei tekita ega tugevda koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Nextwood One GmbH ja Vika Wood SIA koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor